

Особливості реалізації системи психологічного забезпечення професійної діяльності працівників кінного підрозділу поліції

МІТЕНКО Тетяна*

аспірант кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ м. Київ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0009-8960>

Анотація. Метою статті є вивчення сутності та змісту психологічного забезпечення професійної діяльності працівників кінного підрозділу поліції, Департаменту патрульної поліції, Національної поліції України. Методологічну основу статті становлять нормативно-правові акти, закони та накази щодо порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції. Методологічний інструментарій обрано відповідно до окресленої мети, специфіки об'єкта й предмета дослідження. Розглянуто нормативно-правову базу, відповідно до якої реалізується психологічне забезпечення професійної діяльності поліцейського. Описано завдання, принципи та функції системи психологічного забезпечення. Схарактеризовано сутність психологічної підтримки поліцейського та шляхи її реалізації. Висвітлено особливості професійної діяльності поліцейського кінного підрозділу поліції. Розглянуто й описано особливості психологічної підготовки офіцера кінної поліції, спрямованої на розвиток необхідних навичок, мислення та стійкості для ефективного виконання обов'язків під час роботи з кінями. Окреслено основні шляхи реалізації психологічної підготовки об'єктів системи психологічного забезпечення шляхом використання ситуативних задач, тренінгів, семінарів-інтенсивів, що містять практичну складову. Проаналізовано психопрофілактичний напрям системи психологічного забезпечення як систему впливів на особистість поліцейського, спрямованих на підтримку функціонального стану особистості на сприятливому рівні. Розглянуто детермінанти формування стресостійкої всебічно розвинутої особистості поліцейського кінного підрозділу поліції. Проаналізовано основні компоненти психологічного супроводу професійної діяльності кавалериста. Визначено важливість урахування специфічності умов виконуваної діяльності поліцейськими кінного підрозділу поліції та, відповідно до цього, особливості реалізації системи психологічного забезпечення. Наукова новизна полягає в систематизації й узагальненні результатів досліджень щодо вивчення особливостей реалізації системи психологічного забезпечення професійної діяльності поліцейського кінного підрозділу поліції з урахуванням специфіки виконуваної діяльності. За результатами дослідження сформульовано сутність, зміст й особливості реалізації напрямів системи психологічного забезпечення поліцейських кінного підрозділу поліції

Ключові слова: психологічне забезпечення; кінний підрозділ поліції; психологічна підготовка; психологічний супровід

Історія статті:

Отримано: 21.02.2023

Переглянуто: 20.03.2023

Прийнято: 25.04.2023

Рекомендоване посилання:

Мітенко Т. Особливості реалізації системи психологічного забезпечення професійної діяльності працівників кінного підрозділу поліції. *Юридична психологія*. 2023. № 1 (32). С. 112–120. doi: 10.33270/03233201.112.

*Відповідальний автор

Вступ

Психологічне забезпечення професійної діяльності є важливою складовою в системі підготовки працівника до умов професійної діяльності, а також для ефективного виконання службових обов'язків. Основною метою системи психологічного забезпечення є створення сприятливих умов для особистості поліцейського, відстеження динаміки психоемоційного стану та формування психологічної готовності до умов діяльності.

Необхідність визначення наукових засад і вивчення сутності психологічного забезпечення професійної діяльності працівників кінного підрозділу поліції, департаменту патрульної поліції, Національної поліції України.

Матеріали та методи

Метою статті є наукове вивчення особливостей професійної діяльності поліцейських кінного підрозділу поліції, визначення шляхів реалізації системи психологічного забезпечення з урахуванням специфіки виконуваної діяльності.

Аспекти системи психологічного забезпечення діяльності працівників Національної поліції України досліджували такі українські вчені, як: В. Бабенко, В. Барко, Л. Казміренко, В. Криволапчук, В. Медведєв, О. Цільмак, С. Яковенко та ін.

Огляд основних структурних елементів психологічного забезпечення засвідчує складність і багатогранність зазначеної системи, що потребує опанування відповідними навичками фахівцями, які забезпечують її функціонування, і безпосередньо особовим складом.

Результати й обговорення

Психологічне забезпечення – один із видів забезпечення діяльності фахівців як у повсякденних, так і в особливих умовах. У змісті психологічного забезпечення виокремлюють три рівні:

- загальносоціальний (державний), що діє в масштабах і потребах усього суспільства;
- професійний, що забезпечує потреби організацій;
- особистісний рівень самовиховання та саморегуляції.

На загальносоціальному (державному) рівні психологічного забезпечення створюють необхідні політичні, соціально-психологічні, правові, етичні, економічні, науково-технічні та інші передумови й умови реалізації морального потенціалу суспільства, визначають основні напрями виховання населення, підтримки професійного потенціалу та морально-психологічного стану фахівців на рівні, що гарантує виконання основних завдань (Kucherenko, 2016).

Психологічне забезпечення на загальносоціальному рівні передбачає комплекс узгоджених заходів, які втілює керівництво країни, відповідні посадові особи з метою досягнення оптимального психічного стану фахівців. На

професійному рівні завдання психологічного забезпечення є трансформацією загальносоціальних умов у професійне середовище працівників, вироблення та здійснення специфічних засобів, форм і способів, що враховують особливості цього середовища. На цьому рівні психологічне забезпечення означає єдиний і безперервний процес формування та підтримки у фахівців стійкого морально-психологічного стану, потрібного для успішного виконання завдань професійної діяльності й високої готовності для здійснення професійних дій. Важливою ланкою в системі психологічного забезпечення є особистість фахівця, його прагнення до вдосконалення, самовиховання, саморегуляції, що складає третій рівень психологічного забезпечення. Об'єктами саморегуляції та самовиховання стають загальносоціальні та професійні якості. Моральні відносини виявляються через усвідомлення та переживання працівником суперечностей між об'єктивною та суб'єктивною сторонами його життєдіяльності, які вирішуються через діяльність з досягнення поставлених цілей¹.

Професійна діяльність працівників кінного підрозділу поліції висуває до особистості кавалериста додаткові вимоги. Розглянемо особливості професійної діяльності кавалериста детальніше. Робота кавалериста в історичному та деяких сучасних контекстах передбачає виконання спеціальних завдань і обов'язків. Конкретні обов'язки можуть відрізнятися залежно від періоду часу, частини та наявного обладнання. Наведемо деякі ключові аспекти роботи кавалериста.

Кінні операції: кавалеристи навчаються діяти верхи на конях і відповідають за проведення кінних операцій, які полягають у патрулюванні, розвідці та спостереженні для збору інформації під час охорони громадського порядку, інформації про місцевість та інші важливі фактори. Кавалерійські підрозділи часто розгортають з метою забезпечення мобільних і шпритних сил, здатних швидко реагувати й маневрувати.

Спостереження та збір інформації: однією з ключових ролей кавалерійських підрозділів є збір і надання точної та своєчасної інформації командирам. Кавалеристів навчають специфічних прийомів, які вони використовуватимуть з метою удосконалення мобільності та непомітності для спостереження й звітування про дії та особливості місцевості. Вони можуть використовувати різні інструменти й обладнання, зокрема біноклі, приціли, тепловізори.

Безпека та захист сил: кавалерійські підрозділи мають вагомe значення в забезпеченні безпеки та захисту військових об'єктів, конвоїв та

¹ Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських: наказ МВС України від 6 лют. 2019 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19#Text>

інших активів. Вони можуть здійснювати патрулювання, встановлювати контрольні-пропускні пункти й підтримувати помітну присутність для стримування загроз і забезпечення безпеки персоналу й обладнання.

Навчання та утримання коней: у кавалерійських частинах, які все ще використовують коней, кавалеристи несуть відповідальність за догляд, тренування й обслуговування своїх верхових коней, годують, доглядають, тренують і забезпечують загальний добробут коней. Кавалеристи розвивають тісний зв'язок зі своїми кінями та набувають навичок верхової їзди, щоб ефективно керувати ними та маневрувати в різних ситуаціях.

Адаптивність й універсальність: кавалерійським підрозділам часто доводиться адаптуватися до різних умов й оперативних вимог. Вони можуть діяти на різноманітних територіях, доводиться переходити між навісними та пішими операціями залежно від обставин.

Лідерство та командна робота: як і на інших посадах, від кавалеристів очікують демонстрації лідерських якостей і ефективної роботи в команді. Вони повинні мати можливість спілкуватися та координувати дії, а також співпрацювати з іншими підрозділами, щоб досягти цілей завдання. Лідерство в кавалерійських підрозділах має важливе значення для підтримки дисципліни, морального духу та згуртованості підрозділу.

Варто зазначити, що конкретні ролі та завдання кавалеристів можуть відрізнятися відповідно до поставлених задач. Сучасні кавалерійські підрозділи часто використовують такі передові технології, як системи розвідки та зв'язку, щоб підвищити свої можливості.

Організація системи психологічного забезпечення здійснюється відповідно до Конституції України, Законів України «Про Національну поліцію», «Про охорону праці», «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про психіатричну допомогу», Кримінального процесуального кодексу України, Указу Президента України від 09 грудня 2015 року № 691 «Про перелік посад, які можуть бути заміщені поліцейськими в державних органах, установах та організаціях», Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878, Положення про Національну поліцію, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 877¹.

¹ Про затвердження Порядку організації системи психологічного забезпечення поліцейських, працівників Національної поліції України та курсантів (слухачів) закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських : Закон України від 6 лют. 2019 р. № 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0348-19#Text>; Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/580-19#Text>

Завданнями системи психологічного забезпечення є:

- 1) психологічне вивчення об'єктів системи психологічного забезпечення;
- 2) психологічна підготовка об'єктів системи психологічного забезпечення;
- 3) психопрофілактична робота щодо об'єктів системи психологічного забезпечення;
- 4) підтримка й оптимізація соціально-психологічного клімату в колективах;
- 5) психологічне супроводження службової діяльності працівників поліції, зокрема під час проведення ними оперативних заходів і слідчих дій;

6) психологічне супроводження освітнього процесу в ЗВО й установах (зкладах) Національної поліції України, які здійснюють професійну підготовку поліцейських².

Отже, завданням системи психологічного забезпечення є всебічне дослідження, підготовка, профілактика та супровід професійної діяльності поліцейського. Зазначені завдання реалізують на різних рівнях, вони є загальними для підрозділів органів внутрішніх справ.

Основними завданнями та функціями системи психологічного забезпечення є:

- 1) організація та безпосереднє проведення заходів психологічного забезпечення в центральному органі управління поліцією;
- 2) організаційно-методичне й інформаційне забезпечення роботи підрозділів психологічного забезпечення органів поліції;
- 3) організація та координація діяльності підрозділів психологічного забезпечення органів поліції;
- 4) забезпечення контролю за виконанням нормативно-правових актів Міністерства внутрішніх справ України та організаційно-розпорядчих документів Національної поліції України з питань психологічного забезпечення в органах і підрозділах Національної поліції України;
- 5) участь в організації роботи з добору, раціонального розподілу та призначення кадрів, навчання й професійної підготовки психологів поліції;
- 6) організація підготовки проєктів нормативно-правових й організаційно-розпорядчих актів з питань психологічного забезпечення в органах, підрозділах Національної поліції України;
- 7) вивчення й аналіз стану роботи з психологічного забезпечення в органах, підрозділах Національної поліції України;
- 8) вивчення, узагальнення та поширення в органах і підрозділах Національної поліції України вітчизняного й іноземного досвіду з питань психологічного забезпечення;
- 9) взаємодія зі структурними підрозділами психологічного забезпечення щодо реалізації

² Про Національну поліцію : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

завдань психологічного супроводження освітнього процесу в закладах вищої освіти та установах (закладах) Національної поліції України, які здійснюють професійну підготовку поліцейських;

10) взаємодія із закладами охорони здоров'я та реабілітації Міністерства внутрішніх справ України щодо профілактики та зміцнення психічного здоров'я поліцейських¹.

Виокремлено принципи, на яких ґрунтується психологічне забезпечення професійної діяльності:

1) правомірність – відповідність заходів психологічного забезпечення вимогам законодавства України;

2) гуманізм – діяльність суб'єктів психологічного забезпечення, яка ґрунтується на засадах загальнолюдських, моральних, етичних цінностей та ідеалів для забезпечення поваги до особистості, усебічного, гармонійного розвитку особистості, збереження її цілісності та психологічного здоров'я;

3) толерантність – готовність і позитивна установка суб'єктів системи психологічного забезпечення до прийняття психології, поглядів іншої людини, її індивідуальних відмінностей, зокрема за ознаками раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, мови, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного й майнового стану, місця проживання;

4) добровільність – добровільна згода й активна участь особи, до якої вживають заходи психологічного забезпечення;

5) конфіденційність – нерозголошення інформації, отриманої в результаті психологічних заходів, застосування отриманих відомостей стосовно особи виключно для надання їй кваліфікованої психологічної допомоги;

6) науковість – наукова обґрунтованість підходів, форм і методів у реалізації заходів психологічного забезпечення;

7) об'єктивність – застосування суб'єктами системи психологічного забезпечення в практичній діяльності стандартизованих, надійних, валідних й адаптованих психологічних методик і технологій;

8) комплексність і систематичність – використання в заходах психологічного забезпечення взаємодоповнюючих форм і методів роботи, системного врахування особливостей і закономірностей психологічних виявів особистості працівника поліції, поліцейського ЗВО, курсанта (слухача) в їх професійній діяльності (Lytvyn, 2017).

Головним завданням системи психологічного забезпечення є психологічна підтримка поліцейського на всіх етапах виконання професійної діяльності. Психологічна підтримка поліцейських має вагомe значення через унікальний і складний характер їхньої роботи. Фахівці правоохоронних органів часто стикаються з високим рівнем стресу,

травмами, опиняються в потенційно небезпечних і тривожних ситуаціях. Надання психологічної підтримки сприятиме набуттю стійкості й ефективній роботі. Розглянемо деякі ключові аспекти психологічної підтримки поліцейських.

Послуги з питань психічного здоров'я: доступ до послуг з питань психічного здоров'я є важливим для представників поліції. Вони полягають у наданні конфіденційних і спеціалізованих психологічних консультацій або терапії для розв'язання проблеми стресу, травми, тривоги, депресії та інших проблем психічного здоров'я, які можуть виникнути в результаті стресогенності виконуваної діяльності. Наявність підготовлених спеціалістів із психічного здоров'я, які розуміють унікальні потреби персоналу правоохоронних органів, може бути цінною (Lefterov, & Mul, 2021; Hanzha, 2020; Proops, & McComb, 2010; Shvets, & Rastorhueva, 2021).

Управління стресом у критичних інцидентах: поліцейські часто переживають травматичні події та критичні інциденти, які можуть мати значний вплив на їхнє психологічне благополуччя. Програми управління стресом у критичних ситуаціях спрямовані на надання негайної та структурованої підтримки після таких інцидентів. Вони можуть полягати в організації підсумовування, сеансів розрядки або індивідуальному втручанні, щоб допомогти офіцерам зрозуміти пережитий досвід та емоції.

Навчання й освіта: організація тренінгів і навчання з обізнаності про психічне здоров'я, керування стресом, формування стійкості та стратегії подолання може надати поліцейським змогу розпізнавати та задовольняти власні потреби у сфері психічного здоров'я. Програми навчання також можуть надати інформацію щодо виявлення ознак дистресу, сприяння сприятливому робочому середовищу та пошуку відповідної допомоги (Beresten, 2020; Tverdokhliebova, 2017; Rozhon, 2021; Kretchak, 2007).

Програми підтримки рівних: створення програм підтримки рівних у відділах поліції дозволяє офіцерам конфіденційно звертатися за підтримкою та порадою до своїх колег, які пройшли спеціалізоване навчання. Підтримка рівних може надати поліцейським безпечний простір для обговорення свого досвіду, обміну стратегіями подолання й отримання вказівок від тих, хто розуміє особливості професійної діяльності в правоохоронних органах.

Оздоровчі програми: сприяння загальному здоров'ю є важливим для психологічного здоров'я поліцейських. Воно полягає в організації програми фізичної підготовки, пропаганді здорового способу життя, методів уважності чи релаксації, а також можливості для балансу між роботою та особистим життям. Психологічна просвіта й формування навичок зі зменшення стресу може сприяти психологічному благополуччю офіцерів.

Підтримка після психотравмуючих ситуацій: своєчасна та належна підтримка після травматичних інцидентів має вирішальне значення.

¹ Конституція України : Закон України від 28 черв. 1998 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text>; Про Національну поліцію : Закон України Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

Надання ресурсів для аналізу результатів після інцидентів, терапії, орієнтованої на травму, і довгострокової підтримки може допомогти офіцерам обробити свій досвід і пом'якшити потенційні довгострокові психологічні наслідки травми (Pavlushenko, 2020; Afanaseva, 2017; Diachkova, 2020; Aleshchenko, 2019).

Підтримка керівництва: життєво важливим є створення культури підтримки та співчуття лідерства. Керівники поліції повинні надавати пріоритет психічному здоров'ю поліцейських, активно заохочувати поведінку, спрямовану на звернення по допомогу, і гарантувати, що служби психологічної підтримки є доступними та дестигматизованими. Відкриті канали спілкування та некаральний підхід до звернення по допомогу можуть створити сприятливе робоче середовище.

Загалом психологічна підтримка поліцейських має бути комплексною, постійною та адаптованою до їхніх унікальних потреб і викликів. Надаючи пріоритет психічному благополуччю співробітників правоохоронних органів, є можливість допомогти їм ефективно долати випробовування, пов'язані з вимогами їхньої роботи, та зробити власний внесок у формування та розвиток сприятливих умов професійного середовища.

Принципи, на яких ґрунтується система психологічного забезпечення, є базовими, вони регламентують функціонування системи загалом.

Виокремлено такі напрями системи психологічного забезпечення (Bezzubets, 2019; Lisachenko, & Vashchenko, 2017; Barko, Kyriienko, & Barko, 2020; Kurova, 2019):

1. Психологічне вивчення об'єктів системи психологічного забезпечення – процес визначення в особи провідних індивідуально-психологічних особливостей, якостей і рис характеру, мотивації її поведінки, психофізіологічних, емоційних реакцій і станів, закономірностей перебігу психічних процесів, рівня розвитку інтелекту, пізнавальної сфери, особливостей мислення, пам'яті, уваги, емоційно-вольової сфери, способу прийняття самостійних рішень, наявності лідерських тенденцій, загального розвитку комунікативних якостей, схильності до управлінської діяльності, прогнозування стресостійкості, успішності в певних умовах професійної діяльності, психологічної готовності до несення служби в екстремальних ситуаціях.

Цей напрям реалізується шляхом психологічного дослідження з використанням формалізованих методик (тести, опитувальники, проєктивні та психофізіологічні методики) та малоформалізованих методик (спостереження, бесіди, інтерв'ю, аналіз продуктів інтелектуальної діяльності індивіда).

2. Психологічна підготовка об'єктів системи психологічного забезпечення – процес формування в працівників поліції, поліцейських ЗВО, курсантів (слухачів) професійно-психологічної надійності, стійкості, готовності до різноманітних умов службової діяльності, навичок конструктивної комунікації з населенням.

Цей напрям реалізується шляхом проведення навчальних, практичних занять із використанням інноваційних методів, технологій, інтерактивних форм навчання (ділові ігри, моделювання ситуацій, тренінги).

3. Психопрофілактична робота щодо об'єктів системи психологічного забезпечення – комплекс організаційних, психологічних, просвітницьких, психопрофілактичних заходів, які організують з метою підтримки оптимальної працездатності працівників поліції, курсантів (слухачів), поліцейських ЗВО, зведення до мінімуму впливу на них несприятливих чинників службової діяльності, збереження їх психологічного та фізичного здоров'я.

Цей напрям реалізується шляхом комплексу психологічних, діагностичних, просвітницьких, практичних заходів і передбачає проведення цільових психодіагностичних досліджень, експрес-діагностики, консультування, заходів психокорекції, функціонування психотренінгових комплексів, кімнат психологічної саморегуляції, сприяння в організації та проведенні психологічної реабілітації працівників поліції, які перебували в екстремальних ситуаціях.

4. Підтримка й оптимізація соціально-психологічного клімату в колективах – процес формування оптимальних соціально-психологічних умов для підтримки високої працездатності й ефективної діяльності колективів.

5. Психологічне супроводження службової діяльності працівників поліції, зокрема під час проведення ними оперативних заходів і слідчих дій, комплекс організаційних, психологічних заходів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності працівників поліції із забезпечення публічної безпеки та порядку, протидії злочинності (Voiko-Buzyl, 2021; Chernykh, & Volkov, 2021).

Цей напрям реалізується шляхом надання психологічних консультацій працівникам поліції, складання психологічних портретів підозрюваних, обвинувачених осіб, надання необхідної психологічної допомоги під час проведення допитів, зокрема неповнолітніх осіб.

Для реалізації психологічного вивчення об'єктів системи психологічного забезпечення затверджено перелік орієнтованих психодіагностичних методик, рекомендованих до використання: короткий орієнтований тест, тест Р. Кеттелла; тест на визначення спрямованості особистості Смекала–Кучера; психодіагностичний опитувальник Л. Ямпольського; опитувальник FPI; восьмиколірний тест М. Люшера; опитувальник MMPI (адаптація Ф. Березіна та М. Мірошникова); інтелектуальні тести, зокрема прогресивні матриці Равена та короткий орієнтовний тест (Ostapovych, 2020; Azarenkov, 2022; Maksymenko et al., 2020).

Психологічна підготовка об'єктів системи психологічного забезпечення реалізується шляхом використання ситуативних задач, тренінгів, семінарів-інтенсивів (що містять практичну складову). Застосування практичних занять формує в особистості поліцейського професійно

важливі якості, сприяє підвищенню рівня стресостійкості та готовності до виникнення непередбачуваних обставин під час виконання службових обов'язків.

Психологічна підготовка поліцейського кінного підрозділу поліції спрямована на опанування необхідних навичок, мислення та стійкості для ефективного виконання своїх обов'язків під час роботи з кіннями. Наведемо декілька ключових аспектів психологічної підготовки кінного поліцейського.

Навички верхової їзди: офіцери кінної поліції проходять інтенсивну підготовку для опанування навичок верхової їзди. Вони навчаються керувати своїми кіннями, їздити верхи й ефективно спілкуватися з ними. Цей тренінг полягає в отриманні навичок розуміння поведінки коня, мови тіла та того, як налагодити партнерство, засноване на довірі та повазі. Розвиток міцного зв'язку з конем має важливе значення для ефективно командної роботи й підтримки безпеки під час виконання професійної діяльності.

Емоційна регуляція й управління стресом: офіцери кінної поліції стикаються з унікальними викликами та потенційними стресовими факторами у своїй роботі. Вони опановують техніки емоційної регуляції, щоб контролювати стрес, зберігати спокій і приймати зважені рішення в ситуаціях високого тиску. Це охоплює стратегії навчання контролю власних емоцій і збереження самовладання, щоб забезпечити стабільність під час патрулювання верхи.

Ситуаційна обізнаність й оцінка загроз: офіцери кінної поліції проходять навчання, щоб покращити обізнаність про ситуацію, що дозволяє їм ефективно оцінювати та реагувати на потенційні загрози чи небезпеки в їх оточенні. Вони навчаються розпізнаванню ознак небезпеки, читанню динаміки натовпу та прийманню швидких і точних рішень, перебуваючи верхи. Цей тренінг допомагає їм підтримувати контроль і зменшувати ризики під час боротьби з натовпом або підтримання громадського порядку.

Комунікація та розв'язання конфліктів: офіцери кінної поліції часто взаємодіють з громадськістю, і навички ефективного спілкування є вирішальними для побудови довіри, деескалації конфліктів і підтримки позитивних стосунків у громаді. Вони опановують техніки вербальної та невербальної комунікації, щоб наполегливо спілкуватися, розряджати напружені ситуації та розв'язувати конфлікти мирним шляхом.

Адаптивність і стійкість: офіцери кінної поліції навчаються пристосуванню до мінливих ситуацій і середовища, швидкому коригуванню стратегії та тактики, перебуваючи верхи, залежно від обставин або динаміки натовпу. Навчання стійкості допомагає їм справлятися з фізичними та психологічними вимогами їхньої роботи: тривалістю роботи, складними погодними умовами, впливом потенційно травматичних подій.

Командна робота та співпраця: офіцери кінної поліції часто працюють у складі команди або з

іншими кінними поліцейськими, або спільно з поліцейськими, які ходять пішки чи пересуваються в транспортних засобах. Навчання підкреслює важливість ефективно командної роботи, співпраці та чіткого спілкування в команді. Вони практикують координацію своїх рухів, обмін інформацією та підтримку один одного під час патрулювання.

Управління конфліктами та деескалація: офіцери кінної поліції проходять навчання з методів врегулювання конфліктів і деескалації, щоб мінімізувати застосування сили та підтримувати громадську безпеку. Цей тренінг зосереджений на розрядці напружених ситуацій, розпізнаванні ознак агресії та застосуванні вербальних і невербальних стратегій для зменшення конфліктів і заохочення до мирного вирішення.

Психологічна підготовка для офіцерів кінної поліції має на меті озброїти їх психологічними навичками, стійкістю та емоційним інтелектом, необхідними для ефективного виконання своїх обов'язків під час роботи з кіннями та спілкування з громадськістю. Поєднуючи навички верхової їзди з психологічною підготовкою, офіцери кінної поліції можуть підтримувати контроль, забезпечувати громадську безпеку та будувати позитивні стосунки у своїх громадах.

Психопрофілактичний напрям роботи спрямований на підтримку функціонального стану особистості на сприятливому рівні. Важливим компонентом є запобігання виникненню негативних психоемоційних станів, таких особистісних змін, як професійне вигорання та професійна деформація.

Психологічний супровід професійної діяльності працівників кінного підрозділу поліції реалізується шляхом проведення індивідуального консультування. Метою психологічного консультування є надання фахової психологічної допомоги за запитом поліцейського з питань приватного, службового або соціального життя.

Наукова новизна статті полягає у вивченні особливостей професійної діяльності поліцейських кінного підрозділу поліції та, відповідно до цього, визначенні шляхів реалізації системи психологічного забезпечення з урахуванням специфіки виконуваної діяльності.

Висновки

Аналіз основних структурних елементів, що формують систему психологічного забезпечення, свідчить про її складність і багатогранність. Зважаючи на описані положення, на нашу думку, слід враховувати специфіку професійної діяльності підрозділу, а саме: для кавалеристів кінного підрозділу поліції вбачаємо доцільним застосування додаткового психодіагностичного інструментарію на етапі психологічного відбору, під час професійно-психологічної підготовки та під час виконання професійних обов'язків. Отже, основні завдання системи психологічного

забезпечення професійної діяльності поліцейських кінного підрозділу поліції потрібно реалізувати з урахуванням специфічності умов виконуваної діяльності, підготовка має бути комплексною, постійною й адаптованою до унікальних потреб кавалеристів. Пріоритетним є

забезпечення створення умов психічного благополуччя співробітників правоохоронних органів, що допоможе їм ефективно справлятися з вимогами професійної діяльності та зробити внесок у формування та розвиток сприятливих умов професійного середовища.

References

- [1] Afanaseva, N. (2017). Psychological Consultation of Specialists of Extreme Kind of Activity during the Adaptation Phase to Professional Activity. *Psychological journal*, 8(4), 5-15. doi: 10.31108/1.2017.4.8.1
- [2] Aleshchenko, V.I. (2019). Moral and psychological support of the state defense forces. *Science and defense*, 6(1), 25-30. doi: 10.33099/2618-1614-2019-6-1-25-30
- [3] Azarenkov, O.H. (2022). Stress resistance as a component of professionalization of future law enforcement officers. *Psychology of consciousness: theory and practice of scientific research*. doi: 10.36059/978-966-397-286-2-13
- [4] Barko, V.I., Kyriienko, L.A., & Barko, V.V. (2020). Ways to improve the psychological support of personnel management in the national police of Ukraine. *Bulletin of the National Defense University of Ukraine*, 49(1), 5-12. doi: 10.33099/2617-6858-2018-49-1-5-1
- [5] Beresten, D. (2020). Regulatory and legal principles of selection for the position of a police officer in Ukraine. *Juridical science*, 1, 5(107), 50-59. doi: 10.32844/2222-5374-2020-107-5-1.06
- [6] Bezzubets, Yu.S. (2019). Psychological service in the organization as a factor in the effectiveness of its work. Flight. Modern problems of science. In *Humanities: theses add. XIX International science and practice conference* (vol. 1), (pp. 272-273). V.M. Isaienko (et al.). (Eds.). Kyiv: NAU. Retrieved from <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/38809>
- [7] Boiko-Buzyl, Yu. (2021). Professional and psychological competence as an indicator of the professional development of a specialist of the Ministry of Internal Affairs. *Theoretical and applied problems of psychology*, 3(56), 2, 89-100. doi: 10.33216/2219-2654-2021-56-3-2-89-100
- [8] Chernykh, O., & Volkov, D. (2021). Criteria and norms of mental health. Theoretical and practical aspects of modern scientific research. *Theoretical and practical aspects of modern scientific research*, 2, 111-113. doi: 10.36074/logos-30.04.2021.v2.36
- [9] Diachkova, O. (2020). Psychological preparation of specialists for professional activity in special conditions. *Collection of scientific works of the National Academy of the State Border Service of Ukraine*, 15(4), 91-106. doi: 10.32453/5.vi4.379
- [10] Hanzha, O.O. (2020). Primary training of the National Police of Ukraine as a factor in their service career. *Juridical science*, 10(112), 70-77. doi: 10.32844/2222-5374-2020-112-10.09
- [11] Kretchak, O.M. (2007). Psychological support of investigative activity as a factor in increasing its effectiveness in modern conditions. *Bulletin of the Luhansk State University of Internal Affairs*, 1(1), 132-136.
- [12] Kucherenko, S.M. (2016). *Psychological support of professional activity*. Kharkiv: Nats. un-t tsviln. zakhystu.
- [13] Kurova, A.V. (2019). *Personality psychology*. Odesa: Feniks. doi: 10.32837/11300.14362
- [14] Lefterov, V., & Mul, S. (2021). Psychological preparation of heads of law enforcement agencies for management in crisis conditions. *Disaster and crisis psychology problems*, 2, 37-46. doi: 10.52363/dcpp-2021.2.44
- [15] Lisachenko, V.O., & Vashchenko, S.M. (2017). Information system for conducting psychological testing. In *Informatics, mathematics, automation: materials and science and technology program conference* (pp. 81). Sumy. S.I. Protsenko (Ed.). Sumy: SumDU. Retrieved from <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/64528>
- [16] Lytvyn, V.V. (2017). Foreign experience of professional and psychological selection of police personnel. *Legal psychology*, 1(20), 139-149.
- [17] Maksymenko, S.D., Karamushka, L.M., Kredentser, O.V., Benderets, N.M., & Shevchenko, A.M. (2020). Psychological health of the personnel of organizations: problems and technologies of support. *Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 2(1), 1-9. doi: 10.37472/2707-305x-2020-2-1-7-10
- [18] Ostapovych, V.P. (2020). Legal grounds for the activity of police officers of the NPU patrol police. *European perspectives*, 1, 108-117. doi: 10.32782/ep.2020.1.17
- [19] Pavlushenko, S. (2020). Analysis of approaches to psychological support of professional activity. *Bulletin of the National Defense University of Ukraine*, 55(2), 75-83. doi: 10.33099/2617-6858-2020-55-2-75-83
- [20] Proops, L., & McComb, K. (2010). Attributing attention: The use of human-given cues by domestic horses (*Equus caballus*) *Anim. Cogn*, 13, 197-205. doi: 10.1007/s10071-009-0257-5

- [21] Rozhon, O.H. (2021). The image of a policeman as a component of his professional activity. *Carpathian Legal Gazette*, 6(35), 149-152. doi: 10.32837/pyuv.v0i6(35).708
- [22] Shvets, D., & Rastorhuieva, N. (2021). Human rights and police officer training in the aspect of personality formation. *Theoretical and applied problems of psychology*, 3(56), 2, 326-342. doi: 10.33216/2219-2654-2021-56-3-2-326-342
- [23] Tverdokhliebova, N.Ye. (2017). Patterns of professional self-fulfillment of a police officer. In *Personality, society, law: psychological problems and ways to solve them: theses addendum. International science and practice conf., dedicate. in memory of Prof. S. P. Bocharova* (pp. 212-213). Kharkiv: KhNUVS. Retrieved from <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/38890>

Список використаних джерел

- [1] Afanaseva N. Psychological Consultation of Specialists of Extreme Kind of Activity during the Adaptation Phase to Professional Activity. *Psychological journal*. 2017. Vol. 8. No. 4. P. 5–15. doi: 10.31108/1.2017.4.8.1
- [2] Алещенко В. І. Морально-психологічне забезпечення сил оборони держави. *Наука і оборона*. 2019. Т. 6. № 1. С. 25–30. doi: 10.33099/2618-1614-2019-6-1-25-30
- [3] Азаренков О. Г. Стресостійкість як складова професіоналізації майбутніх правоохоронців. *Психологія свідомості: теорія і практика наукових досліджень*. 2022. doi: 10.36059/978-966-397-286-2-13
- [4] Барко В. І., Кирієнко Л. А., Барко В. В. Шляхи вдосконалення психологічного забезпечення кадрового менеджменту в національній поліції України. *Вісник Національного університету оборони України*. 2020. Т. 49. № 1. С. 5–12. doi: 10.33099/2617-6858-2018-49-1-5-12
- [5] Берестень Д. Нормативно-правові засади добору на посаду поліцейського в Україні. *Юридична наука*. 2020. Т. 1. № 5 (107). С. 50–59. doi: 10.32844/2222-5374-2020-107-5-1.06
- [6] Беззубець Ю. С. Психологічна служба в організації як чинник ефективності її роботи. *Політ. Сучасні проблеми науки. Гуманітарні науки* : тези доп. ХІХ Міжнар. наук.-практ. конф. : у 2 т. (Київ, 1–5 квіт. 2019 р.) / [редкол.: В. М. Ісаєнко та ін.]. Київ : НАУ, 2019. Т. 1. С. 272–273. URL: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/38809>
- [7] Бойко-Бузиль Ю. Професійно-психологічна компетентність як індикатор професіогенезу фахівця системи МВС. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2021. № 3(56). Т. 2. С. 89–100. doi: 10.33216/2219-2654-2021-56-3-2-89-100
- [8] Черних О., Волков Д. Критерії та норми психічного здоров'я. *Theoretical and practical aspects of modern scientific research*. 2021. Т. 2. С. 111–113. doi: 10.36074/logos-30.04.2021.v2.36
- [9] Дячкова О. Психологічна підготовка фахівців до професійної діяльності в особливих умовах. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України*. 2020. Т. 15. № 4. С. 91–106. (Серія «Психологічні науки»). doi: 10.32453/5.vi4.379
- [10] Ганжа О. О. Первинна підготовка працівників національної поліції України як чинник їх службової кар'єри. *Юридична наука*. 2020. № 10 (112). С. 70–77. doi: 10.32844/2222-5374-2020-112-10.09
- [11] Кретчак О. М. Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності як фактор підвищення її ефективності в сучасних умовах. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ*. 2007. № 1. Ч. 1. С. 132–136.
- [12] Кучеренко С. М. Психологічне забезпечення професійної діяльності : курс лекцій. Харків : Нац. ун-т цивільн. захисту, 2016. 83 с.
- [13] Курова А.В. Психологія особистості : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2019. 42 с. doi: 10.32837/11300.14362
- [14] Лефтеров В., Мул С. Психологічна підготовка керівників правоохоронних органів до управління в кризових умовах. *Disaster and crisis psychology problems*. 2021. № 2. С. 37–46. doi: 10.52363/dcpp-2021.2.4
- [15] Лісаченко В. О., Ващенко С. М. Інформаційна система проведення психологічного тестування. *Інформатика, математика, автоматика* : матеріали та програма наук.-техн. конф. (Суми, 17–21 квіт. 2017 р.) / відп. за вип. С. І. Проценко. Суми : СумДУ, 2017. С. 81. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/64528>
- [16] Литвин В. В. Зарубіжний досвід професійно-психологічного відбору поліцейських кадрів. *Юридична психологія*. 2017. № 1 (20). С. 139–149.
- [17] Максименко С. Д., Карамушка Л. М., Креденцер О. В., Бендерезь Н. М., Шевченко А. М. Психологічне здоров'я персоналу організацій: проблеми та технології забезпечення. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2020. № 2 (1). С. 1–9. doi: 10.37472/2707-305x-2020-2-1-7-10
- [18] Остапович В. П. Правові підстави діяльності поліцейських патрульної поліції НПУ. *Європейські перспективи*. 2020. № 1. С. 108–117. doi: 10.32782/ep.2020.1.17

- [19] Павлушенко С. Аналіз підходів до психологічного забезпечення професійної діяльності. *Вісник Національного університету оборони України*. 2020. Т. 55. № 2. С. 75–83. doi: 10.33099/2617-6858-2020-55-2-75-83
- [20] Proops L., McComb K. Attributing attention: The use of human-given cues by domestic horses (*Equus caballus*) *Anim. Cogn.* 2010. No. 13. P. 197–205. doi: 10.1007/s10071-009-0257-5
- [21] Розгон О. Г. Імідж поліцейського як складник його професійної діяльності. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2021. № 6 (35). С. 149–152. doi: 10.32837/руув.v0i6(35).708
- [22] Швець Д., Расторгуєва Н. Права людини та підготовка поліцейського в аспекті формування особистості. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2021. № 3 (56). Т. 2. С. 326–342. doi: 10.33216/2219-2654-2021-56-3-2-326-342
- [23] Твердохлебова Н. Є. Закономірності професійної самореалізації поліцейського. *Особистість, суспільство, закон: психологічні проблеми та шляхи їх розв'язання* : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті проф. С. П. Бочарової (Харків, 30 берез. 2017 р.). Харків : ХНУВС, 2017. С. 212–213. URL: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/38890>
-

Features of the Implementation of the System of Psychological Ensuring the Professional Activities of the Employees of the Equestrian Unit of the Police

MITENKO Tetiana

Postgraduate Student of the Department of Legal Psychology of the National Academy of Internal Affairs

Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0009-8960>

Abstract. The purpose of the article is to study the essence and content of psychological support of the professional activity of employees of the mounted police unit, the patrol police department, and the National Police of Ukraine. Methodology. The methodological basis of the article was made up of normative legal acts, laws and orders regarding the order of organization of the system of psychological support of policemen and employees of the National Police. The methodological toolkit was chosen in accordance with the defined goal, the specifics of the object and the subject of research. The normative and legal framework according to which the psychological support of the police officer's professional activity is implemented is considered. The tasks, principles and functions of the psychological support system are described. The essence of psychological support of a police officer and ways of its implementation are characterized. The peculiarities of the professional activity of the police cavalry unit of the police are disclosed. The peculiarities of the psychological training of a mounted police officer, aimed at developing the necessary skills, thinking and stability for the effective performance of one's duties while working with horses, are considered and described. The main ways of implementing the psychological training of the objects of the psychological support system are outlined, by using situational tasks, trainings, intensive seminars that include a practical component. The psycho-prophylactic direction of the system of psychological support as a system of influences on the personality of the police officer aimed at maintaining the functional state of the individual at a favorable level is analyzed. The determinants of the formation of a stress-resistant comprehensively developed personality of a police cavalry unit of the police are considered and described. The main components of the psychological support of the cavalryman's professional activity have been analyzed. The importance of taking into account the specificity of the conditions of the activities performed by the policemen of the mounted police unit is determined and, depending on this, the specifics of the implementation of the psychological support system are determined activity. The essence, content and peculiarities of the implementation of the system of psychological support for policemen of the mounted police unit have been determined

Keywords: psychological support; mounted police unit; psychological preparation; psychological support